

Nota voor : vergadering algemeen bestuur

Datum : 10 september 2026

Onderwerp : Oprichting van en deelname aan stichting KCR2

Agendapunt : 6

Kenmerk : AB/2630

Portefeuillehouder: A.J.M. Heerts

Bijlage: 1. Conceptbrief aan gemeenteraden
2. Ontwerpbesluit oprichting stichting KCR2

Inleiding

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2): het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het voornemen uitgesproken tot oprichting van een rechtspersoon met een wettelijk taak (RWT) voor KCR2. Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Waarom is KCR2 nodig?

De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de vele grootschalige natuurbranden gelijktijdig met de ASK-brand van april en mei dit jaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen, en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.

Wat doet KCR2?

Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing.

Hiermee beogen de veiligheidsregio's en het Rijk:

- de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
- de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
- de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
- de samenwerking met het Rijk verder te versterken.

KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.

KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.

Kerntaken

KCR2 verzorgt de operationele coördinatie en ondersteuning in Nederland, inclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba als bijzondere gemeenten van Nederland, en desgevraagd de Caribische Landen van het Koninkrijk ten aanzien van de volgende kerntaken:

- 1) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele informatievoorziening;
- 2) Landelijke en bovenregionale operationele bijstand;
- 3) Internationale operationele bijstandsverzoeken;
- 4) Tijdelijk in te stellen landelijke operationele crisisteams;
- 5) Ontvangst en registratie gerepatrieerde Nederlanders die in het buitenland in een acute noodsituatie zijn beland. KCR2 ondersteunt:
- 6) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele preparatie.

Advies-besluit

1. Het voornemen uit te spreken deel te nemen aan en over te gaan tot oprichting van de stichting KCR2;
2. Gemeenteraden in de gelegenheid te stellen hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken, alvorens een definitief besluit te nemen;

Beoogd effect

Het versterken van de bovenregionale informatievoorziening en crisisbeheersing tussen veiligheidsregio's en het Rijk, inclusief een sturingsmodel dat VNOG invloed geeft op de wijze waarop dit wordt uitgevoerd.

Argumenten

1.1. *Dit besluit wordt voorgelegd op verzoek van het Veiligheidsberaad.*

Het Veiligheidsberaad heeft op 22 juni jl. het voornemen uitgesproken om over te gaan tot de oprichting van een Rechtspersoon met Wettelijke Taak (RWT) voor KCR2 en stelt nu de 25 veiligheidsregio's de vraag om dit besluit nu te nemen.

1.2. *Het oprichten van een eigen rechtspersoon is noodzakelijk.*

De afgelopen jaren is KCR2 ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid, waarbij is voortgebouwd op het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC), een dienstonderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. KCR2 functioneert op dit moment dus al, maar een eigen rechtspersoon ontbreekt nog. Dit is nodig om de continuïteit en professionaliteit van KCR2 te borgen zodat personeel hierin kan worden ondergebracht, en zodat het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hier gezamenlijk toezicht op kunnen houden. In de statuten worden de KCR2- taakuitvoering en werkwijze vastgelegd.

Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waar 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch aan deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

2.1. *Gemeenteraden hebben een wettelijke rol bij het aangaan van deelnemingen door een GR.*

Gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen moeten de raden van de inliggende gemeenten eerst in de gelegenheid worden gesteld om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang van deelname aan deze stichting.

Kanttekeningen

- 1.1. *VNOG betracht terughoudendheid in het aangaan van dit soort deelnemingen***
VNOG is een gemeenschappelijke regeling van 22 gemeenten, waaraan de taken die zijn genoemd in artikel 10 WvR zijn overgedragen. Voor het richting geven aan en toezien op de uitvoering van deze taken hebben de colleges en raden van de deelnemende gemeenten instrumenten en bevoegdheden. Met het oprichten van KCR2 legt VNOG op haar beurt een deel van de uitvoering van haar taken op het gebied van informatievoorziening bij die rechtspersoon neer. Dat betekent dat de invloed van de colleges en raden op de taakuitvoering kleiner wordt. Met die gedachte betracht VNOG in het algemeen terughoudendheid bij het aangaan van deelnemingen.

In dit geval wegen de voordelen van het gezamenlijk regelen van de bovenregionale en landelijke informatievoorziening zwaarder dan het beschreven nadeel. Met de gekozen rechtsvorm heeft VNOG invloed op de landelijke besluitvorming. Bovendien blijft VNOG verantwoordelijk voor de eigen, regionale, informatievoorziening, in samenwerking met de gemeenten en andere regionale partners.

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding

Communicatie wordt vanuit het Veiligheidsberaad georganiseerd na definitieve besluitvorming van de 25 algemeen besturen.

Met een instellingsbesluit wordt de governance van KCR2, bestaand uit een bestuurlijk overleg en een directeurenoverleg, vastgesteld zodat veiligheidsregio's en het ministerie van JenV gezamenlijk beleidsmatig sturen. Het gezamenlijk opdrachtgeversoverleg KCR2 werkt de statuten van de stichting uit en bereidt een instellingsbesluit voor, daarna kan de stichting worden opgericht.

Na afronding van de benodigde stappen binnen de veiligheidsregio's, waaronder de besluitvorming in de 25 algemeen besturen, kan het Veiligheidsberaad in haar vergadering op 7 december 2026, samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, definitief besluiten tot oprichting van de stichting. Daarbij worden de statuten vastgesteld en het instellingsbesluit voor de governance bekrachtigd.

De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk na deze besluitvorming. Beoogd wordt om de stichting KCR2 per 1 januari 2027 operationeel te hebben.

Het besluitvormingstraject binnen VNOG ziet er daarom als volgt uit:

- 10 september: voorgenomen besluit AB VNOG en verzending bijgevoegde brief aan gemeenteraden
- 5 november: sluitingsdatum reactietermijn (8 weken, conform wet en Gemeenschappelijke Regeling VNOG)
- 12 november: definitief besluit DB
- 26 november: definitief besluit AB en verzending aan Veiligheidsberaad.

Rapportage/ evaluatie

-

Personele consequenties

-

Financiële consequenties

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet tot aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 10 september 2026;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 3 september 2026;

Besluit:

1. Het voornemen uit te spreken deel te nemen aan en over te gaan tot oprichting van de stichting KCR2;
2. Gemeenteraden in de gelegenheid te stellen hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken, alvorens een definitief besluit te nemen;

De secretaris

De voorzitter

dr. G. Bouwmeester

A.J.M. Heerts

Twello, 10 september 2026

Bijlage 1. Conceptbrief aan gemeenteraden

Aan: gemeenteraden van de inliggende gemeenten

Geachte leden van de gemeenteraad,

De afgelopen jaren hebben laten zien dat crises zich steeds minder aan regiogrenzen houden. Denk aan de vele natuurbranden gelijktijdig met de grote brand bij 't Harde in april en mei dit jaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden en de coronapandemie. In al deze situaties was snelle uitwisseling van informatie en afstemming tussen veiligheidsregio's en het Rijk cruciaal.

Om dit structureel beter te organiseren, werken de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid sinds 2021 samen aan het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2). Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het voornemen uitgesproken om hiervoor een eigen organisatie op te richten in de vorm van een stichting. Om hiertoe te kunnen overgaan moeten de algemeen besturen (AB) van de veiligheidsregio's besluiten om deel te gaan nemen. Op 10 september jl. heeft het AB VNOG het voornemen uitgesproken om dit te doen.

Met deze brief stellen wij u in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen over dit voorgenomen besluit aan ons kenbaar te maken.

Waarom is KCR2 nodig?

Bij grote of meerdere gelijktijdige incidenten is het belangrijk dat snel duidelijk is:

- wat er speelt in andere veiligheidsregio's,
- waar capaciteit nodig is, en
- hoe het Rijk en veiligheidsregio's elkaar kunnen ondersteunen.

In de praktijk kost dit nu nog veel tijd of is informatie versnipperd. KCR2 zorgt ervoor dat deze informatie en afstemming centraal en eenduidig beschikbaar is. Concreet betekent dit:

- sneller zicht op beschikbare inzet (bijvoorbeeld brandweer of opvangcapaciteit).
- betere afstemming tussen regio's bij grote incidenten.
- minder improvisatie en meer voorbereiding.
- snellere en eenduidige informatievoorziening richting bestuurders.

Wat is KCR2 (en wat niet)?

KCR2 is een ondersteunende organisatie voor de veiligheidsregio's en het Rijk. KCR2 ondersteunt bij informatievoorziening en coördinatie, helpt bij het verdelen van capaciteit, en faciliteert samenwerking bij nationale en internationale incidenten.

KCR2 neemt geen besluiten en krijgt geen eigen bevoegdheden in de crisisaanpak. De verantwoordelijkheden blijven waar ze nu liggen: bij de veiligheidsregio's en hun besturen, of bij de ministeries.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Voor gemeenten verandert er in de aansturing niets. Wel verbetert de ondersteuning bij crises:

- onze crisisorganisatie, operationeel en bestuurlijk, krijgt sneller een compleet en actueel beeld van de situatie,
- ondersteuning tussen regio's wordt sneller en transparanter geregeld,
- landelijke en regionale partijen werken beter samen.

Hiermee wordt de gezamenlijke slagkracht van veiligheidsregio's versterkt, wat bijdraagt aan de veiligheid van onze inwoners.

Waarom is een stichting nodig?

KCR2 bestaat feitelijk al in de praktijk, maar heeft nog geen eigen juridische basis. Met een stichting:

- kunnen medewerkers en middelen structureel worden ondergebracht,
- is de continuïteit geborgd,
- kunnen veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid gezamenlijk sturen en toezicht houden.

Er is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak, zodat de samenwerking zowel stevig verankerd als flexibel georganiseerd is.

Meer informatie

Op de website van het Veiligheidsberaad zijn twee filmpjes gepubliceerd over de werking van KCR2 en inrichting van de stichting KCR2. Deze kunt u vinden via de volgende link: [Over KCR2 - Veiligheidsberaad](#)

Data en transparantie

De gegevens van de veiligheidsregio's die gebruikt worden binnen KCR2 blijven eigendom van de veiligheidsregio's. KCR2 gebruikt deze gegevens uitsluitend voor gezamenlijke crisiscoördinatie.

De wijze waarop wordt omgegaan met transparantie en openbaarmaking (WOO) wordt momenteel nader uitgewerkt en zal worden geborgd in de verdere inrichting van de organisatie. Daarbij geldt het principe dat de WOO ook geldt voor organisaties die werken onder verantwoordelijkheid van de overheid.

Financiën

De activiteiten van KCR2 worden bekostigd uit bestaande middelen van de veiligheidsregio's. Er is geen sprake van aanvullende financiële bijdragen vanuit gemeenten.

Vervolgproces

Het algemeen bestuur VNOG neemt op 26 november a.s. een besluit over de oprichting van de gezamenlijke stichting. Wilt u voor de behandeling van dit definitieve besluit uw eventuele wensen en/of bedenkingen aan ons kenbaar maken? Wij ontvangen die graag uiterlijk op 5 november 2026.

Met vriendelijke groet,

Namens het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

dr. G. Bouwmeester
Secretaris

A.J.M. Heerts
Voorzitter

Bijlage 2: Ontwerpbesluit oprichting stichting KCR2

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 26 november 2026;

Gelet op [Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#);

Overwegende dat:

- De veiligheidsregio's gezamenlijk werken aan de versterking van de bovenregionale en interregionale samenwerking in de crisisbeheersing;
- Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, internationale afstemming en operationele samenwerking het niveau van één veiligheidsregio overstijgen;
- De veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid daarom gezamenlijk werken aan de inrichting van KCR2 (het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk);
- KCR2 voorziet in een aantal samenhangende functies, waaronder informatievoorziening, ondersteuning van afstemming tussen veiligheidsregio's, ondersteuning bij internationale verzoeken en versterking van de voorbereiding op bovenregionale crises;
- KCR2 een ondersteunende voorziening betreft en niet treedt in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's;
- Voor de inrichting van KCR2 is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT), waarmee de gezamenlijke aansturing door de veiligheidsregio's en het Rijk kan worden georganiseerd;
- De wettelijke taak van KCR2 ziet op de uitvoering van de functies zoals deze door het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid zijn vastgesteld op 6 oktober 2025;
- Alternatieve inrichtingsvormen zijn verkend, maar niet passend zijn gebleken, onder meer omdat deze geen gezamenlijke aansturing door veiligheidsregio's en het Rijk mogelijk maken;
- De oprichting van een RWT voor KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen van de veiligheidsregio's en leidt niet tot aanvullende financiële bijdragen van gemeenten;
- Het Veiligheidsberaad op 22 juni 2026 het principebesluit heeft genomen tot oprichting van de stichting KCR2;
- De raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken;

Besluit:

1. Deel te nemen aan en over te gaan tot de oprichting van de stichting KCR2;
2. De voorzitter te mandateren voor het verrichten van de benodigde rechtshandelingen ten behoeve van de oprichting van de stichting;

De secretaris

De voorzitter

dr. G. Bouwmeester

A.J.M. Heerts

Twello, 26 november 2026